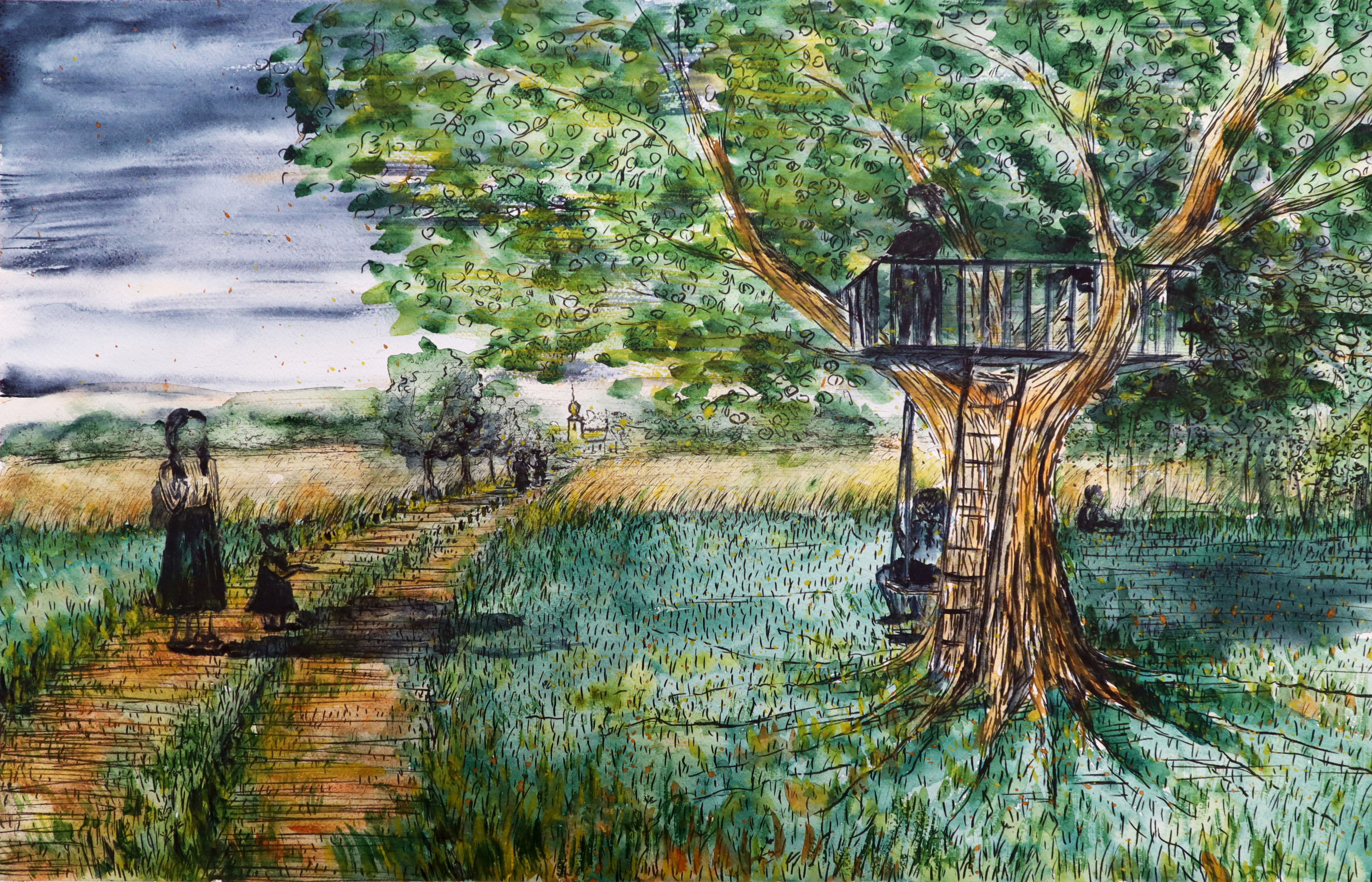

ROŽMITÁL POD TŘEMŠÍNEM

Ateliér Salzmann, Bečvářová, Pozdech / LS 2022 / Ateliér střední měřítka

CESTA JAKUBA JANA RYBY / CESTA KRAJINAMI ROŽMITÁLU

Kateřina Volková

ZADÁNÍ

Jak vnímáme dnešní krajinu vstupu do CHKO Brdy?

Autor Mše Vánoční, Jakub Jan Ryba působil ve Starém Rožmitále v kostele a jeho poslední cesta vedla na Voltuš. Jak reflektuje dnešní krajina tuto významnou postavu české kultury?

Ve spolupráci s Podbrdským muzeem pátráme po odkazu Jakuba Jana Ryby. Jaká byla jeho poslední cesta? Jakým způsobem ji ztvárnit?

Ve svém návrhu se snažím odkázat na dílo Jakuba Jana Ryby, stejně jako na další osobnosti Rožmitálu (kterých vůbec není málo). Zároveň bych chtěla do podání Brdy přinést něco nového, něco, za čím by se sem lidé mohli vrátet a co by jim připomnělo historii i současnou krajinu. Chtěla bych toto krásné, i když možná trochu zapomenuté místo trochu přiblížit a otevřít lidem.

KONCEPT

V reakci na zadání navrhují naučnou stezku, která nás může provést Rožmitálem pod Třemšínem, zavede nás ke kostelu Povýšení sv. Kříže, kde poprvé zazněla Rybova mše vánoční, provede nás lesy a skončí v Hutích pod Třemšínem pomyslným vstupem do Brd, kde se napojuje na turistické trasy vedoucí do CHKO Brdy.

Chtěla jsem vytvořit naučnou trasu, která nám podá zajímavosti hravou formou, snad takovou, abychom si tyto informace formou zážitku uchovali v paměti déle.

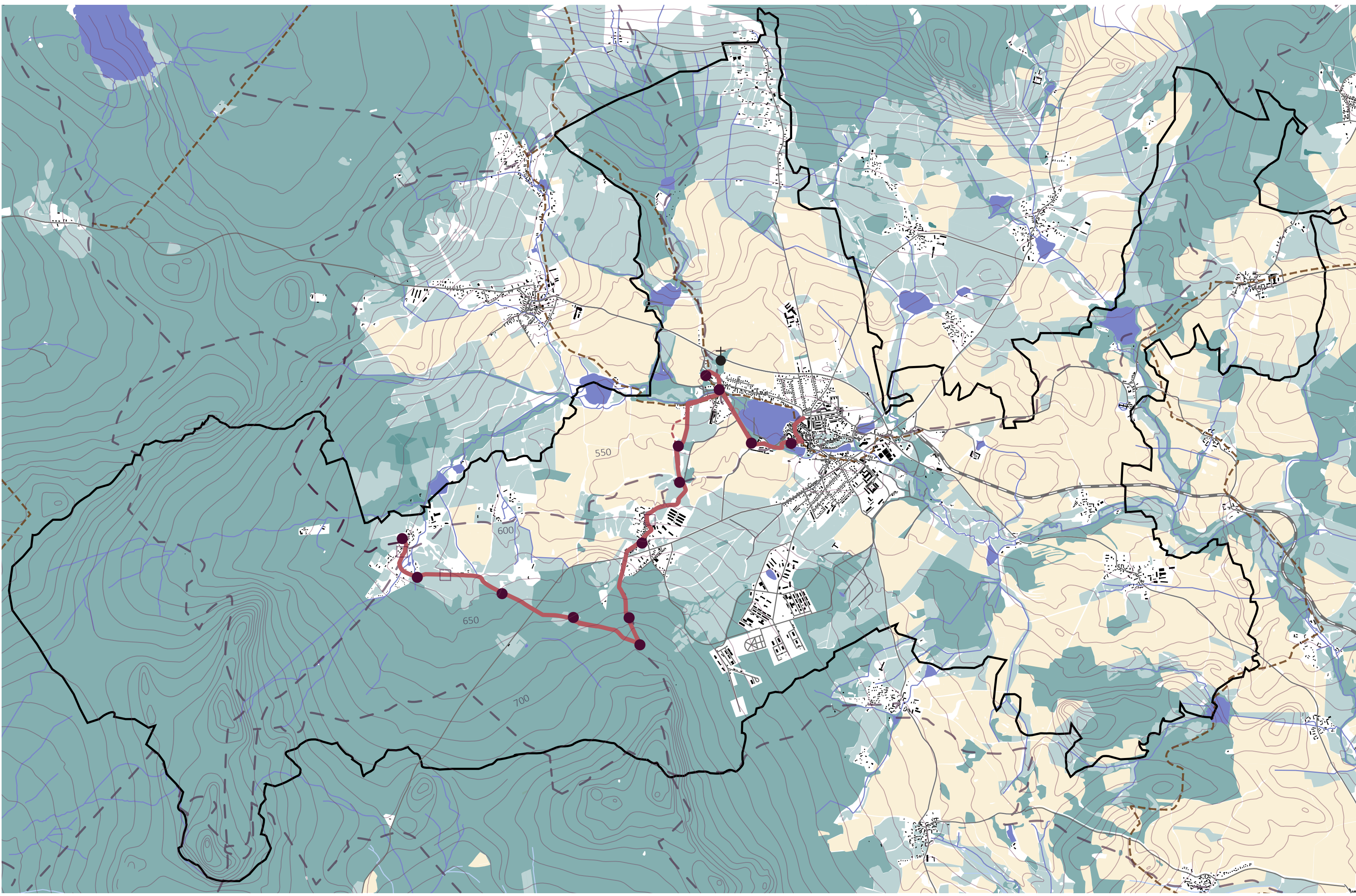
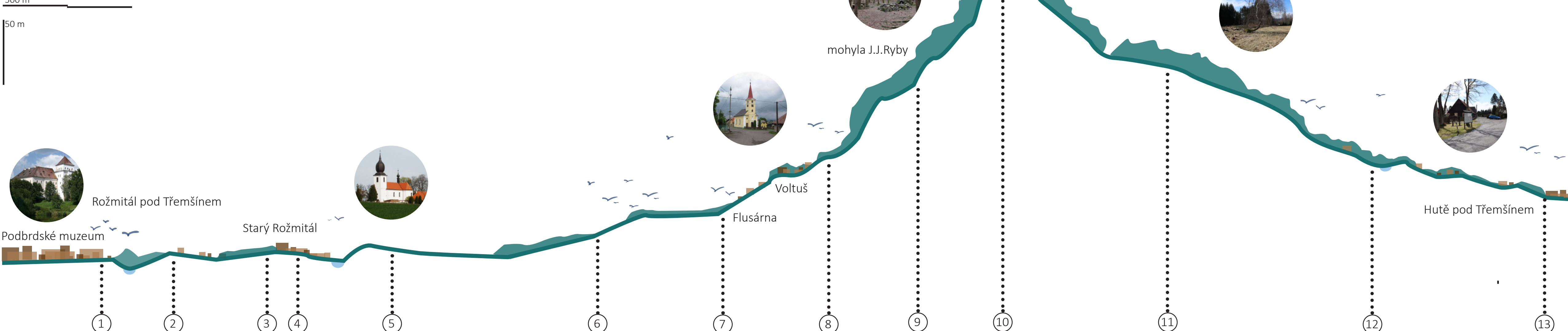
Trasa je navržena především pro děti školního věku, ale urazit by nemusela ani jejich starší sourozence, rodiče a prarodiče. Lidé se po příjezdu na autobusové nádraží vydají do Podbrdského muzea, kde si mohou vyzvednout všechny potřebné informace k cestě - mapu s tématy jednotlivých zastavení a jejich stručný popis a význam.

Na jednotlivých zastaveních je navržen vždy navržen prvek připomínající určitou zajímavost týkající se Rožmitálu pod Třemšínem. Dodatečné informace o osobě nebo zajímavosti z okolí, ke které se zastavení vztahuje, si lidé mohou přečíst buď v letáčku z Podbrdského muzea ve stručné podobě nebo si mohou načíst rozšiřující informace pomocí QR kódu, který je u každého zastavení.

Je tolik zajímavostí v našem blízkém okolí, že je už kolikrát ani nehlédáme. Touto naučnou trasou jsem chtěla přiblížit a nabídnout tento zapomenutý, ale neskutečně krásný kraj také ostatním.

VÝŠKOVÝ PROFIL TRASY

délka trasy: 9,1 km
převýšení: ↑ 202 m ↓ 146 m

MAPA TRASY

LEGENDA

- naučná stezka
- zastavení na naučné stezce
- lavičky
- cyklostezky
- jiné turistické trasy
- silnice
- vodní toky
- hranice katastru
- louky
- lesy
- pole
- kostel Povýšení sv. Kříže

ZASTAVENÍ

- HISTORIE LVŮ Z ROŽMITÁLU / Zámek v Rožmitále pod Třemšínem
- ŽENY Z ROŽMITÁLU A SPISOVATELE / Alej Johanky z Rožmitálu
- JAKUB JAN RYBA JAKO UČITEL / Cvokařské muzeum
- JAKUB JAN RYBA JAKO SKLADATEL / farní kostel povýšení sv. Kříže
- ŽIVOT JAKUBA JANA RYBY / remízek za Starým Rožmitálem
- VÝROBA SKLA V OKOLÍ ROŽMITÁLU / Flusárna
- ŽIVOT ZA ČASŮ JAKUBA JANA RYBY / náves ve Voltuši
- KONEC ŽIVOTA JAKUBA JANA RYBY / mohyla Jakuba Jana Ryby
- KRAJINA BRD / vyhlídka Voltuš
- BRDSKÉ LESY / les pod vyhlídkou Voltuš
- FLÓRA A FAUNA BRD / mokřad u Hutí pod Třemšínem
- VODA V BRDECH A KAREL GANGLOFF / potok v Hutích pod Třemšínem
- BRÁNA DO BRD / nástup do CHKO Brdy v Hutích pod Třemšínem

ŘEZY

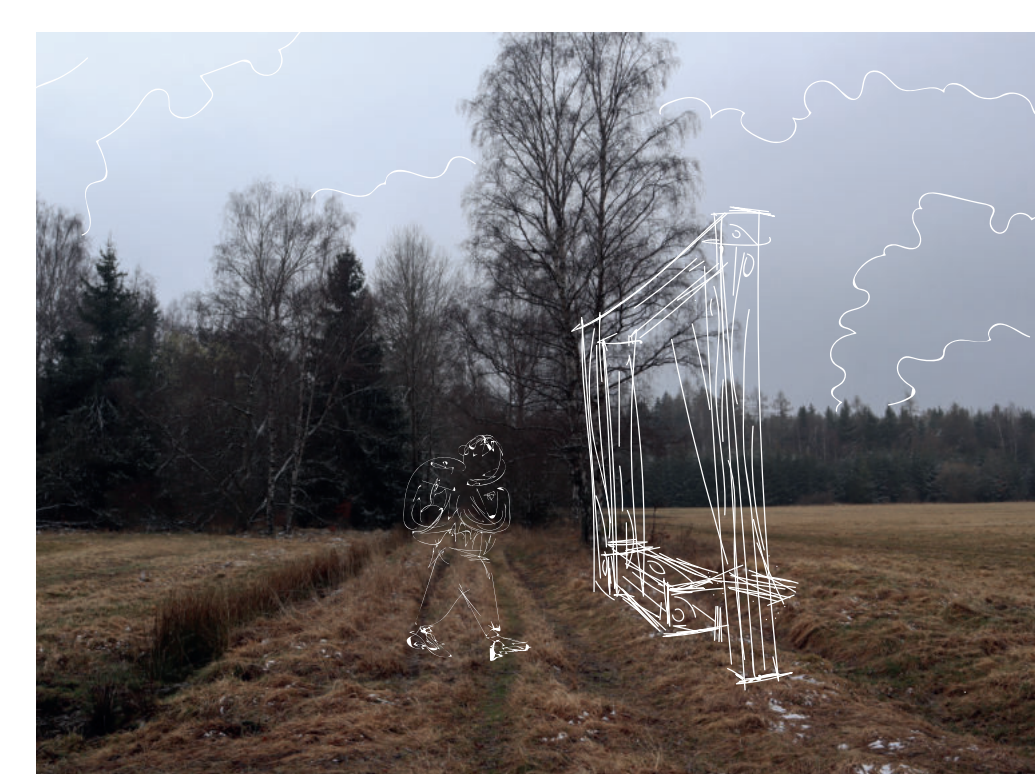
Mezi Starým Rožmitálem a Flusárnou je navržena nová polní cesta lemovaná stromofadím švestky domácí - Prunus domestica. Tato nově vytvořená cesta vytváří nové spojení s obcí Voltuš. Její přidání hodnota spočívá v tom, že pravděpodobně touto cestou šel před více než 200 lety Jakub Jan Ryba do Voltušského lesa, kde za záhadných okolností údajně spáchal sebevraždu. Stromofadí vytváří pohledovou osu na kostel Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále, kde J.J. Ryba působil. Touto cestou se snažím připomenout tohoto osvětleného skladatele a učitele, který musel často bojovat s nepochopením okolí.

Směřem na Hutě pod Třemšínem se nachází mokřad. Je zde na části navržen povalový chodník, který nás mokřadem provede v tomto místě natrefíme také na nejkrásnější výhled do krajiny Brd. Mokřadi je na rozhraní luk a lesa. Nevede tudy oficiální cesta, tudíž ve vlhkých obdobích roku je místo neprostopupé. Chodík nám umožní dostat se k mokřadu blíže a trochu nám zpestří poslední fázi naučné stezky.

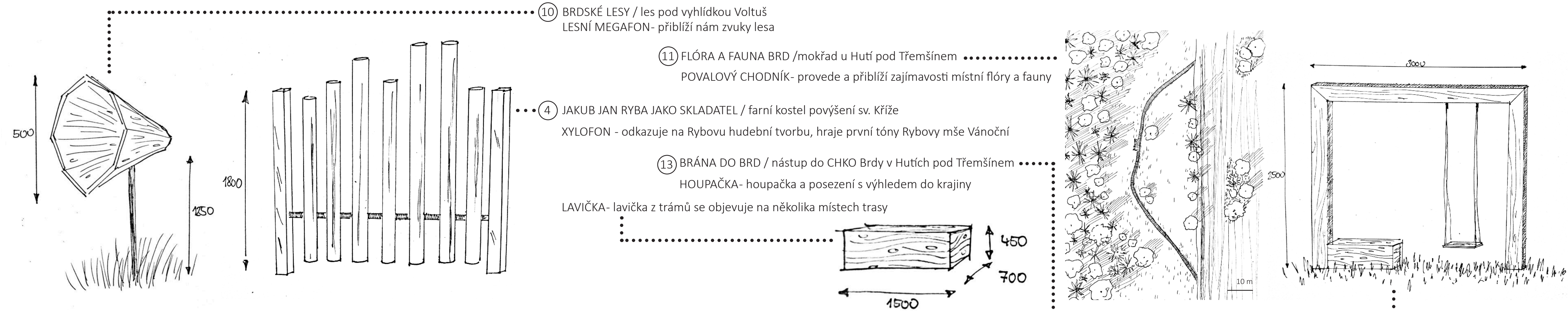
ZASTAVENÍ

- ŽENY Z ROŽMITÁLU A SPISOVATELE / Alej Johanky z Rožmitálu
Na počest významných žen, které měly svůj domov v Rožmitále pod Třemšínem, je navrženo zastavení symbolicky umístěné před alejí Johanky z Rožmitálu. Ženy připomíná popínává růže. Spisovatele a spisovatelky zase malé knihokoutek, kde si lidé mohou půjčovat knihy.
- JAKUB JAN RYBA JAKO UČITEL / Cvokařské muzeum
Jakub Jan Ryba byl velmi pokrokovým a osvětleným učitelem. Jeho metodám a pokrokovému přístupu je věnováno zastavení u Cvokařského muzea ve Starém Rožmitále. Jsou zde rozmístěné vývěsné záhony - jako symbol praktické výuky.
- ŽIVOT JAKUBA JANA RYBY / remízek za Starým Rožmitálem
Život Jakuba Jana Ryby byl velmi bohatý, ale také velmi náročný, často musel bojovat s nepochopením okolí. Zároveň byl otcem třinácti dětí a kromě toho se věnoval dalším osvětovým aktivitám. Na zastavení v remízku je navržen posed, ze kterého je krásné vidět na působiště J. J. Ryby. Zastavení připomíná vlastní život této významné osobnosti.

- BRDSKÉ LESY / les pod vyhlídkou Voltuš
CHKO Brdy je nejmladší českou CHKO. Má za sebou specifický vývoj, protože toto území bylo dříve vojenským prostorem. Díky tomu se ale zachovaly cenné biotopy. Na zastavení věnovaném místním lešům se můžeme pomocí obřích megafonů zaposlouchat do zvuků lesa.
- FLÓRA A FAUNA BRD / mokřad u Hutí pod Třemšínem
Malá dotčenost území člověkem umožnila zachování určitých biotopů. Na povalovém chodníku u Hutí pod Třemšínem je ideální místo k pozorování živočichů i obdivování mokřadních rostlin.
- BRÁNA DO BRD / nástup do CHKO Brdy v Hutích pod Třemšínem
Poslední zastavení je navrženo jako symbolický vstup do Brd. Dřevěná konstrukce rámuje dechberoucí výhled na brdské kopce. Posezení nabízí lavička a pro číperné děti houpačka. Od tohoto místa trasa volně přechází v zelenou turistickou trasu vedoucí dál do CHKO Brdy.

DETAILY

**FAKULTA
ARCHITEKTURY
ČVUT V PRAZE**

název projektu: CESTA JAKUBA JANA RYBY / CESTA KRAJINAMI BRD
název zadání: Rožmitál pod Třemšínem
autor: Kateřina Volková
spolupráce: Lucie Flanderková, Jessica Kleistnerová, Viktoriia Iakushina
vedoucí práce: Ing. Klára Salzmann, Ph.D.
studijní program: krajinná architektura / ateliér středního měřítka
ročník: 2. ročník / bakalářský / letní semestr 2022